

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v září a říjnu 2009

ZÁŘÍ

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v září 2009 meziměsíčně nižší o 1,4 %.

Průmyslová produkce klesla meziročně o 11,9 %.

Průmyslová produkce v září 2009 meziročně klesla o 11,9 %. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů průmyslová produkce klesla o 9,7 %. Září 2009 mělo ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den méně. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byla průmyslová produkce meziměsíčně nižší o 1,4 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,8 procentního bodu, pokles odvětví o 28,4 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,0 p.b., pokles o 22,3 %) a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (příspěvek -1,5 p.b., pokles o 22,8 %). Průmyslová produkce rostla v odvětvích výroba potravinářských výrobků (příspěvek +0,1 p.b., růst o 3,5 %), těžba a úprava černého a hnědého uhlí (příspěvek +0,02 p.b., růst o 0,9 %) a výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (příspěvek +0,01 p.b., růst o 0,5 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 16,2 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily v běžných cenách o 13,4 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 49,6 %.

Hodnota **nových zakázek** ve vybraných odvětvích meziročně klesla o 13,8 %, z toho zakázek ze zahraničí o 10,9 %. K meziročnímu poklesu nových zakázek celkem nejvíce přispěla odvětví výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (příspěvek -4,0 procentního bodu, pokles o 39,7 %), výroba strojů a zařízení (příspěvek -3,7 p.b., pokles o 27,5 %) a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,9 p.b., pokles o 21,4 %). Nové zakázky rostly v odvětvích výroba motorových vozidel, přívesů a návěsů (příspěvek +1,4 p.b., růst o 5,1 %) a výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek +0,3 p.b., růst o 24,2 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v září 2009 meziročně snížil o 14,6 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců v září 2009 meziročně vzrostla o 6,9 % a činila 23 460 Kč.

* * *

Průmyslová produkce ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně klesla o 13,0 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 11,4 %. Ve 3. čtvrtletí 2009 bylo ve srovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku o 2 pracovní dny méně. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,7 procentního bodu, pokles odvětví o 28,4 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,1 p.b., pokles o 22,7 %) a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (příspěvek -1,4 p.b., pokles o 20,5 %). Průmyslová produkce rostla v odvětví výroba potravinářských výrobků (příspěvek +0,2 p.b., růst o 4,2 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách byly ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně nižší o 16,3 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků ve 3. čtvrtletí 2009 se meziročně snížily v běžných cenách o 14,1 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně snížil o 13,8 %. Nejvíce poklesl v odvětvích výroba textilí (o 24,8 %), výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (o 22,6 %), výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (o 21,9 %) a výroba oděvů (o 21,2 %). **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně vzrostla o 4,9 % a činila 23 554 Kč.

Nové zakázky ve vybraných odvětvích ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně klesly o 16,2 %. Nové zakázky ze zahraničí ve vybraných odvětvích ve 3. čtvrtletí 2009 meziročně poklesly o 14,4 %.

Stavebnictví

Stavební produkce sezónně očištěná byla v září 2009 meziměsíčně vyšší o 2,4 %.

Stavební produkce vzrostla meziročně o 3,6 %.

Stavební produkce v září 2009 meziročně vzrostla ve stálých cenách o 3,6 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů vzrostla o 4,6 %. Září 2009 mělo ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den méně. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v září meziměsíčně vyšší o 2,4 %. Pokračoval pokles produkce v pozemním stavitelství (příspěvek -3,5 p.b., pokles o 5,2 %) a růst produkce inženýrského stavitelství (příspěvek +7,1 p.b., růst o 23,0 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v září 2009 meziročně snížil o 0,2 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 6,1 % a činila 27 617 Kč.

* * *

Stavební produkce ve 3. čtvrtletí 2009 ve stálých cenách meziročně vzrostla o 0,1 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů vzrostla o 1,0 %. Ve 3. čtvrtletí 2009 bylo ve srovnání se stejným čtvrtletím minulého roku o 2 pracovní dny méně. Inženýrské stavitelství zaznamenalo meziroční nárůst stavební produkce o 16,7 % a produkce pozemního stavitelství klesla o 7,1 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se ve 3. čtvrtletí meziročně zvýšil o 0,2 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 4,5 % a činila 27 570 Kč.

* * *

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na

[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Stavebnictví: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stavebnictvi_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sta_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby klesly v září v maloobchodě včetně motoristického segmentu meziměsíčně reálně o 1,5 % a meziročně o 6,0 %. Ke druhému největšímu poklesu tržeb bez očištění za posledních 12 měsíců o 7,6 % přispěl částečně i o jeden den nižší počet pracovních dní letos než loni a stále ještě vysoká loňská srovnávací základna.

Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny se tržby v maloobchodě včetně motoristického segmentu v září snížily meziměsíčně reálně o 1,5 % a meziročně o 6,0 % (po očištění pouze o pracovní dny o 5,9 %). **Sezónně neočištěné tržby** byly ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku o 7,6 % nižší. Završil se tak rok nepřetržitého poklesu, přičemž ten zářijový byl druhý největší. Částečně k tomu přispěl i o jeden den nižší počet pracovních dní letos než loni a stále ještě vysoká loňská srovnávací základna.

Sezónně očištěné tržby za prodej a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45) klesly meziměsíčně reálně o 3,3 % a meziročně o 14,3 %. **Neočištěné tržby** se snížily meziročně o 16,6 %, v tom za prodej motorových vozidel o 14,9 % a za opravy o 26,2 % (nejvíce od ledna 2000).

V maloobchodě včetně prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 47) se sezónně očištěné tržby snížily meziměsíčně reálně o 0,9 % a meziročně o 2,4 %. **Sezónně neočištěné tržby** klesly meziročně o 3,7 %, v tom za pohonné hmoty a nepotravinářské zboží se snížily (o 6,4 %, resp. o 6,2 %), naopak za potraviny vzrostly (o 1,6 %).

Ze sortimentů, které mají vliv na celkový výsledek, zaznamenal nejvyšší meziroční pokles prodej oděvů a obuvi a potravin ve specializovaných prodejnách (shodně o 9,7 %), výrazně se snížil i prodej výrobků pro domácnost ve specializovaných prodejnách (o 8,8 %) a prodej v nespecializovaných prodejnách s převahou nepotravinářského zboží (o 8,0 %). Prodej přes internet nebo prostřednictvím zásilkové služby se snížil o 6,4 %. Rostly tržby za prodej počítačového a komunikačního zařízení (o 5,8 %) a v nespecializovaných prodejnách s převahou potravin, kam patří i velké obchodní řetězce (o 2,7 %).

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 95,1 %. Nejvíce klesly ceny pohonných hmot (o 15,2 %), počítačových a komunikačních zařízení (o 9,8 %), použitého zboží (o 6,2 %) a oděvů a obuvi (o 4,2 %). Naopak vzrostly ceny např. za léky a zdravotnické potřeby (o 2,9 %).

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v září meziročně v běžných cenách vývoz o 13,9 % a dovoz o 18,0 %. Přebytek obchodní bilance 17,8 mld. Kč byl ve srovnání se zářím 2008 o 7,3 mld. Kč větší. K jeho zlepšení přispělo hlavně zmenšení schodku obchodu s minerálními palivy o 4,3 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 1,8 % a dovoz o 1,0 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,6 % a dovozu o 0,4 %.

Meziročně se v běžných cenách snížil vývoz o 13,9 % (31,1 mld. Kč) a dovoz o 18,0 % (38,4 mld. Kč). Zahraniční obchod klesá nepřetržitě již dvanáct měsíců. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám klesl zahraniční obchod výrazněji v přepočtu na eura (vývoz o 16,8 %, dovoz o 20,8 %) a na dolary (vývoz o 15,7 %, dovoz o 19,7 %). Letošní září mělo o jeden pracovní den méně než září 2008.

Přebytek obchodní bilance dosáhl 17,8 mld. Kč a byl meziročně o 7,3 mld. Kč větší. Jde o nejvyšší kladné zářijové saldo a třetí nejvyšší od vzniku České republiky. Na jeho zlepšení měl vliv především pokles deficitu v obchodě s minerálními palivy o 4,3 mld. Kč a růst přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 1,4 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo také v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 0,8 mld. Kč, surovinami o 0,5 mld. Kč a polotovary a materiály o 0,4 mld. Kč. Zmenšil se schodek obchodu s chemickými výrobky o 0,3 mld. Kč a přebytek obchodu s nápoji a tabákem zůstal na úrovni září 2008. Nepříznivě se vyvíjel pouze obchod s potravinami a živými zvířaty, kde se prohloubilo pasivum o 0,4 mld. Kč.

Vývoz strojů a dopravních prostředků se celkově snížil o 12,4 % (14,6 mld. Kč), z čehož největší pokles byl zaznamenán u strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu o 3,4 mld. Kč, výpočetní techniky o 3,2 mld. Kč a strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu o 2,7 mld. Kč. Zvýšil se naopak vývoz silničních vozidel o 0,7 mld. Kč a ostatních dopravních prostředků o 0,4 mld. Kč. Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků klesl o 18,2 % (16,0 mld. Kč). Nižší byl zejména dovoz telekomunikačních zařízení o 3,8 mld. Kč, strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu o 3,2 mld. Kč a silničních vozidel o 2,4 mld. Kč. Pokles dovozu minerálních paliv o 24,9 % (5,3 mld. Kč) způsobil zejména nižší dovoz ropy a zemního plynu (v hodnotovém vyjádření o 33,3 % a o 4,3 %). V naturálním vyjádření dovoz těchto dvou energetických surovin stoupl o 3,9 % a o 68,3 %.

Se státy EU vykázala bilance aktivum 46,4 mld. Kč (meziročně o 0,4 mld. Kč vyšší), s nečlenskými státy EU bylo saldo pasivní 28,6 mld. Kč (deficit se meziročně zlepšil o 6,9 mld. Kč). Schodek klesl v obchodě s Čínou o 5,5 mld. Kč, Japonskem o 1,1 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 0,9 mld. Kč a Ruskem o 0,3 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 4,4 mld. Kč, Spojeným královstvím o 1,7 mld. Kč a Maďarskem o 1,3 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 1,6 mld. Kč a přebytek se snížil v obchodě se Slovenskem o 1,3 mld. Kč, Švýcarskem o 1,2 mld. Kč a Ukrajinou o 1,0 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 16,4 % a dovoz o 17,2 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 102,4 mld. Kč, který byl o 1,9 mld. Kč vyšší. Dlouhodobě saldo příznivě ovlivňuje především pokles schodku v obchodě s minerálními palivy o 28,1 mld. Kč, chemickými výrobky o 12,1 mld. Kč a růst přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 16,3 mld. Kč, surovinami o 4,0 mld. Kč, nápoji a tabákem o 1,0 mld. Kč. Negativní dopad na bilanci mělo zmenšování kladného salda v obchodě se stroji a dopravními prostředky a průmyslovým spotřebním zbožím o 44,0 mld. Kč a 11,4 mld. Kč a zvestup deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 2,7 mld. Kč.

Přebytek obchodní bilance se státy EU klesl o 26,5 mld. Kč, s nečlenskými státy EU byl schodek obchodu o 28,4 mld. Kč nižší. Aktivum vzrostlo v obchodě s Německem o 51,8 mld. Kč,

deficit se zmenšil v obchodě s Japonskem o 13,5 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 12,0 mld. Kč, Ruskem o 10,1 mld. Kč a Čínou o 9,7 mld. Kč. Přebytek se naopak snížil v obchodě s Polskem o 15,2 mld. Kč, Rumunskem o 10,7 mld. Kč, Slovenskem o 9,2 mld. Kč a Belgií o 8,7 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Norskem o 13,1 mld. Kč.

V lednu až září klesl vývoz o 17,5 % a dovoz o 20,2 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 117,7 mld. Kč, které bylo meziročně o 35,1 mld. Kč vyšší.

* * *

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání i přijetí od 98,4 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat. Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.

Údaje za jednotlivé měsíce roku 2008 jsou definitivní a údaje za jednotlivé měsíce prvního pololetí 2009 jsou zpřesněné podle uzávěrky k 28. 8. 2009.

Údaje za červenec 2009 jsou předběžné podle uzávěrky k 28. 8. 2009 a budou aktualizovány v prosinci 2009 spolu s daty za jednotlivé měsíce od počátku roku.

ŘÍJEN

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen klesla v říjnu proti září o 0,2 %. Tento pokles způsobilo snížení cen zejména v oddílech doprava a bydlení. Meziročně klesly spotřebitelské ceny o 0,2 %. Meziroční pokles cenové hladiny nastal naposledy v srpnu 2003.

Meziměsíční pokles spotřebitelských cen o 0,2 % ovlivnilo především snížení cen pohonných hmot o 2,6 % a cen zemního plynu o 2,8 %. V oddíle rekreace a kultura klesly ceny dovolených s komplexními službami o 2,4 %. Již devátý měsíc pokračoval pokles cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, který v říjnu ovlivnilo zejména snížení cen ovoce o 2,4 % a zeleniny vč. brambor o 1,3 %. Nižší byly i ceny rýže a jogurtů shodně o 1,4 %, cukru o 5,0 %, čaje o 1,5 %.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny mělo zvýšení cen oděvů o 1,9 % a obuvi o 2,5 % v důsledku vyšších cen nových zimních modelů.

Ceny zboží úhrnem i ceny služeb klesly shodně o 0,2 %.

Vývoj spotřebitelských cen v říjnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-0,4	Zdraví	1,8	0,1
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,2	Doprava	11,4	-0,7
Odívání a obuv	5,2	1,9	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	-0,2	Rekreace a kultura	9,9	-0,6
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	-0,1	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,0
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,0

V meziročním srovnání klesly spotřebitelské ceny v říjnu 2009 proti říjnu 2008 o 0,2 %. Meziroční pokles cenové hladiny nastal naposledy v srpnu 2003. Tento vývoj ovlivnilo zejména zpomalení cenového růstu v oddíle bydlení (který doposud stačil kompenzovat poklesy cen v jiných oddílech spotřebního koše) v důsledku snížení cen zemního plynu o 11,6 %. Podobný výrazný meziroční pokles cen zemního plynu (o 11,4 %) nastal v lednu 2003. Zmírňování meziročního růstu cen pokračovalo v oddíle alkoholické nápoje a tabák v důsledku zpomalení růstu tabákových výrobků na 4,2 % (z 5,0 % v září).

Největší vliv na snižování cenové hladiny měly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, které byly již jedenáctý měsíc meziročně nižší. Ceny chleba klesly o 13,0 %, běžného pečiva o 36,4 %, mouky o 30,7 %, mléka o 16,6 %, sýrů o 10,1 %, jedlých olejů o 11,3 %, ovoce o 8,0 %, zeleniny vč. brambor o 12,6 %. Podobně v oddíle doprava pokračoval již třináctý měsíc meziroční pokles cen pohonných hmot (o 8,7 %). V odívání se snížily ceny oděvů o 4,2 % a obuvi o 1,4 %. V oddíle rekreace a kultura pokračoval pokles cen audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat (o 9,4 %). Ceny mobilních telefonů klesly o 11,2 % a ceny telefonických a telefaxových služeb o 4,4 % vlivem slev mobilních operátorů.

Na růst cenové hladiny i nadále nejvíce působily ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny elektřiny o 11,6 %, tepla a teplé vody o 5,5 %, vodného o 9,2 % a stočného o 9,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 19,6 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 27,5 % a v bytech s tržním nájemným o 5,6 %. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 1,4 % a ubytovacích služeb o 1,8 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 2,0 %, ceny služeb byly vyšší o 2,8 %. Úhrmný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně 99,6 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v říjnu 1,6 %, což je o 0,5 procentního bodu méně než v září 2009.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny zemědělských výrobců o 1,6 %, průmyslových výrobců o 0,2 % a ceny stavebních prací 0,1 %. Ceny tržních služeb se zvýšily o 0,6 %.

Meziročně byly nižší ceny zemědělských výrobců o 19,3 % a průmyslových výrobců o 4,6 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 0,3 % a tržních služeb o 0,9 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** klesly v úhrnu o 1,6 %. Ceny v rostlinné výrobě se snížily o 2,7 % v důsledku poklesu cen brambor o 11,7 % a ovoce o 7,9 %. Ceny olejnin se snížily o 3,3 % a obilovin o 0,6 %. Vzrostly ceny zeleniny, a to o 9,0 %. Ceny v živočišné výrobě klesly o 0,6 %, snížily se ceny prasat o 4,2 %, skotu o 1,1 % a drůbeže o 0,9 %. Naopak se zvýšily ceny vajec o 5,6 % a mléka o 1,7 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 0,2 %. Nejvíce se snížily ceny chemických látek a výrobků o 2,4 %, nerostných surovin o 1,3 %, a potravin o 0,8 %. Stouply zejména ceny elektřiny, plynu a páry, obecných kovů a kovodělných výrobků shodně o 0,4 %.

Ceny **stavebních prací** se snížily o 0,1 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví se nezměnily.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se zvýšily o 0,6 % v důsledku růstu cen za reklamní služby a průzkum trhu o 5,9 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 19,3 % (v září o 21,2 %). Ceny v rostlinné výrobě klesly o 25,0 % zejména v důsledku nižších cen olejnin o 31,8 % a obilovin o 28,8 %. Dále klesly ceny ovoce o 23,1 % a brambor o 9,7 %. V živočišné výrobě byly ceny nižší o 13,1 %. Klesly ceny mléka o 23,0 %, prasat o 9,3 % a drůbeže o 5,3 %. Ceny vajec byly vyšší o 2,8 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 4,6 % (v září o 5,4 %). Největší vliv na pokles celkového indexu mělo snížení cen obecných kovů a kovodělných výrobků o 18,6 %, koksárenských a rafinovaných ropných produktů o 23,9 % a potravinářských výrobků o 5,4 %. Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a páry o 10,5 % a vody, její úpravy a rozvodu o 6,9 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproductů o 10,4 %, stouply pouze ceny zboží dlouhodobé spotřeby o 1,3 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 0,3 % (v září o 0,4 %). Tento meziroční růst je nejmenší za celou dobu sledování od roku 1995. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 5,8 % (v září o 6,5 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 0,9 % (v září o 1,1 %). Vzrostly především ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 9,1 %, za služby v oblasti zaměstnání o 6,0 % a za programování a poradenství o 5,7 %. Na druhé straně klesly ceny za telekomunikační služby o 2,7 % a nákladní dopravy o 7,2 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v říjnu 2009 8,5 %.

K 31. říjnu 2009 bylo **bez práce 498 760 lidí**. To je o 2 052 osoby méně než ke konci letošního září. Meziročně však nezaměstnaných přibýlo 187 055. Vyplývá to z údajů úřadů práce. **Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla 8,5 %**. Byla tak o 0,1 p.b. nižší než v září 2009, v meziročním srovnání však byla vyšší o 3,3 p.b.

Zatímco u mužů míra nezaměstnanosti ke konci října zůstala na 7,4 %, u žen poklesla o 0,2 p.b. na 9,9 %. V absolutních číslech bylo bez práce **251 011 žen** (50,3 % z celkového počtu nezaměstnaných) a **65 108 osob se zdravotním postižením** (13,1 %).

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla k 31. říjnu 2009 v okresech Most (16,1 %), Karviná (14,1 %), Bruntál (14,0 %), Děčín (13,9 %), Hodonín (13,7 %) a Šumperk (13,6 %).

Nejnižší míra nezaměstnanosti naopak byla v okresech Praha-východ (3,3 %), Praha (3,4 %) a Praha-západ (3,8 %).

Podporu v nezaměstnanosti poskytovaly v říjnu 2009 úřady práce **174 214 uchazečům o zaměstnání**, tedy **34,9 % osob** vedených v evidenci. V září 2009 podporu v nezaměstnanosti dostávalo 35,5 % uchazečů o zaměstnání, v říjnu 2008 to bylo 33,8 %.

K 31. říjnu 2009 úřady práce evidovaly celkem 35 803 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo nyní připadá v průměru 13,9 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Jihlava (73,1), Děčín (72,5), Prostějov (53,5), Teplice (52), Přerov (44,0) a Třebíč (42,6).

K 31. říjnu 2009 úřady práce evidovaly celkem 1 937 volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením.

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2009 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 475/2008 Sb., ze dne 10. prosince 2008, který stanovil příjmy ve výši 1 114,0 mld. Kč, výdaje ve výši 1 152,1 mld. Kč a schodek ve výši 38,1 mld. Kč. V rozpočtu po změnách k 30. 9. 2009 došlo ke zvýšení celkových příjmů na 1 128,7 mld. Kč, celkových výdajů na 1 167,3 mld. Kč a rozpočtového salda na 38,6 mld. Kč. Zvýšení rozpočtu výdajů a tím i schodku o 0,5 mld. Kč se týká financování povodní (na základě zákonného zmocnění ministra financí). Další navyšování rozpočtu příjmů a výdajů bylo souvztažné (o 14,7 mld. Kč) a vycházelo z usnesení vlády č. 122/2009 a č. 1626/2008 a dále ze zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly **ke konci října 2009 celkové příjmy státního rozpočtu 809,8 mld. Kč, celkové výdaje 947,9 mld. Kč a schodek hospodaření 138,1 mld. Kč** (v říjnu 2008 vykázán přebytek 10,9 mld. Kč).

Celkové příjmy dosáhly výše 809,8 mld. Kč a představují 71,8 % rozpočtu po změnách (v říjnu 2008 plněny na 83,8 %) a byly tak proti říjnu 2008 nižší o 70,6 mld. Kč, tj. o 8,0 %. Na meziročním poklesu se podílely především příjmy z daní a poplatků (pokles o 52,7 mld. Kč) a příjmy z pojistného na sociálním zabezpečení (pokles o 30,1 mld. Kč).

Celkové výdaje v objemu 947,9 mld. Kč čerpané ke konci října 2009 představují 81,2 % rozpočtu (v říjnu 2008 to bylo 77,5 %), což znamená meziroční růst o 78,4 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Proti skutečnosti roku 2008 předpokládá letošní rozpočet po změnách nárůst o 7,7 %.

Celkové saldo hospodaření ke konci října 2009 dosáhlo schodku 138,1 mld. Kč a je to proti stejnému období roku 2008 výsledek horší o 149,0 mld. Kč. Proti schodku danému rozpočtem po změnách je současný stav horší o 99,4 mld. Kč. Vykázaný schodek je stejně jako v minulých měsících nejhorším výsledkem hospodaření státního rozpočtu za leden až říjen od roku 1993.

Hospodaření rozpočtu v samotném říjnu skončilo schodkem 50,8 mld. Kč (v říjnu 2008 to byl přebytek 0,5 mld. Kč), když příjmy činily 83,1 mld. Kč (v říjnu 2008 to bylo 86,0 mld. Kč) a výdaje byly čerpány ve výši 133,9 mld. Kč (v říjnu 2008 to bylo 85,5 mld. Kč).

Konjunkturální průzkum

Důvěra v domácí ekonomiku se v říjnu mírně snížila. Souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu) se meziměsíčně snížil o 0,6 bodu, a to vlivem snížení důvěry spotřebitelů i podnikatelů. Mezi podnikateli se důvěra meziměsíčně zvýšila pouze ve vybraných odvětvích služeb. Ve srovnání s říjnem 2008 je souhrnný indikátor důvěry o 12,9 bodu nižší.

Indikátor důvěry podnikatelů se v říjnu oproti září snížil o 0,5 bodu. Mezi podnikateli se důvěra zvýšila pouze ve vybraných odvětvích služeb; v průmyslu, ve stavebnictví i v obchodě se meziměsíčně snížila. Ve srovnání s říjnem 2008 je důvěra podnikatelů nižší o 16,2 bodu.

V průmyslu se v říjnu hodnocení současné celkové ekonomické situace oproti září zlepšilo. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se mírně zhoršilo. Zásoby se podle mínění respondentů snížily. Využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu se v návaznosti na lepší hodnocení výrobní činnosti v říjnu zvýšilo a dosáhlo 79,1 % (v červenci to bylo 75,5 %). Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 6,3 měsíce dopředu. Pro příští tři měsíce se oproti září zhoršila očekávání respondentů ohledně vývoje výrobní činnosti i zaměstnanosti. Také očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou nižší než v září. Celkově se důvěra v průmyslu v říjnu meziměsíčně poprvé po sedmi měsících snížila (o 3 body) a je o 7 bodů nižší než před rokem.

Ve stavebních podnicích se hodnocení současné ekonomické situace v říjnu oproti minulému měsíci snížilo, stejně jako hodnocení celkové poptávky. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají ve srovnání se zářím mírné zlepšení vývoje stavební činnosti i zaměstnanosti. Respondenti odhadují zajištění práce zakázkami na 8,3 měsíce dopředu. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v září. Celkově se důvěra ve stavebnictví meziměsíčně snížila o 0,5 bodu a je o 32,5 bodu nižší než před rokem.

V odvětví obchodu se v říjnu ve srovnání se zářím zhoršilo hodnocení současné ekonomické situace. Zásoby se podle mínění respondentů v říjnu zvýšily. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou vyšší než v září, pro příštích šest měsíců jsou nižší. Celkově se důvěra v obchodě v říjnu oproti září snížila o 2,7 bodu a v meziročním srovnání je o 20,7 bodu nižší než v říjnu 2008.

Ve vybraných odvětvích služeb se podle respondentů v říjnu ve srovnání se zářím zlepšilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se zlepšilo také stejně jako její očekávání pro příští tři měsíce. Očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou nižší než v září, pro období příštích šesti měsíců jsou stejná. Celkově se důvěra ve vybraných službách oproti minulému měsíci zvýšila o 3,3 bodu a je o 25 bodů nižší než před rokem.

Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci snížil o 1,3 bodu, ve srovnání s nízkými hodnotami roku 2008 je o 0,2 bodu vyšší. Ze šetření mezi spotřebiteli v říjnu vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zhoršení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvyšování nezaměstnanosti, se v říjnu oproti minulému měsíci nezměnil. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se nepatrně zvýšil.

* * *

Od ledna 2009 je saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.

Od ledna 2006 je souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích

služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.